ČASOPIS

NOVEMBER 2014 – NOVEMBER 2015

DSS prof. Karola Matulaya Lipského 13 Bratislava

Boli sme ocenení v sociálnej oblasti za rok 2014

„Milé kolegyne a kolegovia,
Bratislavský samosprávny kraj – odbor sociálnych vecí
vyhlásil tento rok po prvýkrát udeľovanie ocenenia v sociálnej oblasti za rok 2014.
Naše zariadenie poslalo na BSK dva návrhy na ocenenie:
- ocenenie zariadenia za inovatívny prístup pri poskytovaní sociálnej služby
- ocenenie zamestnanca v sociálnych službách (v tomto prípade to boli
Zuzka Fazekašová, Ivana Kubincová a Erik Forgáč za autorskú hru „hľADÁM ťa EVA").
S radosťou Vám oznamujem, že **oba naše návrhy**
boli členmi komisie zdravotníctva a sociálnych vecí vybrané na ocenenie za rok 2014.
Vyhlásenie výsledkov „Ocenenie v sociálnej oblasti za rok 2014" sa bude konať
v utorok 9. decembra 2014 o 17.15 hod. v divadle Astorka.
GRATULUJEM a ĎAKUJEM Vám všetkým,
lebo aj vďaka Vám – Vašej práci a prístupu k práci sme ocenenie dostali ako zariadenie."
Edita Kruzslíková

Tak takýto oznam od našej pani riaditeľky na nás začiatkom decembra hľadel z našej nástenky. Myslím, že nielen ja, ale aj viacerí z nás, sme si ho museli niekoľkokrát prečítať, aby sme pochopili podstatu, dôležitosť a vzácnosť, ktoré sa ukrývali za týmito slovami… a patričná hrdosť na seba nenechala dlho čakať.

Ale aby nikto z Vás, milí čitatelia, nebol o nič ukrátený, ponúkam Vám niekoľko faktov na porozumenie.

Bratislavský samosprávny kraj si v roku 2014 vytýčil cieľ oceniť poskytovateľa, prijímateľa, zamestnanca sociálnych služieb (ďalej SS) v zariadeniach SS v pôsobnosti BSK a inú fyzickú alebo právnickú osobu (v oblasti dobrovoľníctva a filantropie), ktorí vykonali významný čin/skutok/aktivitu v oblasti SS, vynikajú používaním inovatívnych terapií a metód práce s prijímateľmi SS, významne sa zaslúžili o spoločenský, kultúrny, športový, umelecký rozvoj v oblasti SS alebo sa venujú dobrovoľníckym alebo filantropickým aktivitám v prospech prijímateľov a zariadení SS v pôsobnosti BSK.

V rámci tohto ocenenia naša pani riaditeľka navrhla dvoch nominantov za naše zariadenie, a to v dvoch kategóriách...

„V kategórii zariadenie sociálnych služieb v pôsobnosti BSK bol nominovaný DSSpKM, ktorým sa zabezpečujú sociálne služby pre ľudí s mentálnympostihnutím (deti od troch rokov, mladí dospelí a dospelí) už od roku 1982, v súčasnosti v DSS, v ŠZ a v ZPB. Z mnohých aktivít, ktoré zariadenie ponúka, boli vybrané Regionálne plavecké preteky pre ľudí s mentálnym postihnutím a tiež výstava Geniálny Amedeo.

V kategórii zamestnanec, zamestnankyňa sociálnych služieb boli nominovaní Zuzana Fazekašová, Ivana Kubincová a Erik Forgáč za vytvorenie autorskej divadelnej hry s názvom „hľADÁM ťa EVA". Táto autorská hra získala veľký úspech, dostala sa do povedomia verejnosti a dokonca bola aj vysoko ocenená odbornou porotou v oblasti divadelnej kritiky na viacerých súťažiach amatérskych divadiel. Vďaka skúsenostiam a zážitkom pri tvorbe, nácvikoch a účasti na súťa-

žiach v rámci Slovenska sa „herci" posúvajú vo svojich zručnostiach dopredu a stávajú sa samostatnejšími a skúsenejšími. A je to len vďaka veľkej ochote a zanietení menovaných divadelných terapeutov."

... pani riaditeľka navrhla a... oplatilo sa. Nominanti boli ocenení. Na vyhlásení výsledkov si ocenenie prevzali z rúk vicežupanky Gabriely Németh.

Z poďakovania pani riaditeľky DSSpKM pri preberaní ocenenia:

„Ďakujem členom komisie, že z nominantov na ocenenie ZSS za inovatívny prístup pri poskytovaní SS vybrali naše zariadenie. Návrh na ocenenie nášho zariadenia bol podaný na základe oslovenia a podpory rodiča, ktorý má svoje dospelé dieťa na podporovanom bývaní. Musím ale neskromne priznať, že tento rok som bola aj ja sama o tom presvedčená, že práca zamestnancov nášho zariadenia by mala byť ocenená, a preto som návrh na ocenenie DSSpKM poslala. Práve vďaka týmto zamestnancom vieme poskytovať také sociálne služby, s ktorými sú prijímatelia sociálnej služby a ich rodiny spokojní.

Ďakujem tímu vedúcich zamestnancov, s ktorými najbližšie spolupracujem, že dokážu v praxi zabezpečiť kvalitu služieb.

Ďakujem zamestnancom DSSpKM, že majú v sebe stále dostatok síl a energie vymýšľať neustále nové a zaujímavé aktivity, ktoré obohacujú našu každodennú prácu.

Verím, že toto ocenenie bude pre nich impulzom v ich ďalšej práci."

Aj v roku 2015 bolo BSK vyhlásené ocenenie a aj tento krát má v ňom DSSpKM svojich nominantov:

- **v kategórii zamestnanec, zamestnankyňa SS je ním vedúca Úseku diagnostiky a autizmu Jana Čajágiová**
- **v kategórii prijímateľ, prijímateľka SS je ním Mojmír Cikrai**
- **v kategórii dobrovoľníctvo a filantropia je nominantom Čestná stráž prezidenta SR.**

Určite Vás budeme v čas informovať, ako to dopadlo. Držme si palce :o)

Text spracovala: A. Polohová
Foto: web BSK

Čo nového, KAMKÁČI...?

Milí čitatelia a všetci podporovatelia a priaznivci nášho Divadla KAMKO. Dočkali sme sa! Naša trpezlivosť v očakávaní novej lahôdky z „kamkáčskej kuchyne" nám priniesla ruže ... teda v tomto prípade ďalší chutný a vydarený pokrm nielen pre oko, uši, ale i pre dušu.

Milí čitatelia, je nám cťou, že Vám na týchto stránkach môžeme predstaviť príbeh jednej túžby, túžby niekam patriť, sna po domove a istote..., teda predstaviť Vám najnovšiu autorskú hru Zuzany Fazekašovej, Erika Forgáča a Ivany Kubincovej

„JA NO" (2015)

„Hovorí sa, že zvyk je železná košeľa... Hmm... Nech je ako chce, každý z nás potrebuje istoty. Určitú formu stereotypu. Niečoho sa pevne držať a pritom vedieť, že to tam nájdem aj zajtra. Mať istotu domova, kam sa denne vraciam, ľudí, ktorí mi rozumejú, nech už u/robím čokoľvek. Čo ak nám to ale prerastie cez hlavu? Napríklad, ak chtiac - nechtiac zdanlivo prídeme o určitú formu istoty (stereotypu)...

Hra „JA NO" sa pohráva s viacvýznamovosťou tohto slova, ktoré sa autori snažili pretaviť aj na samotné javisko. Na jednej strane ide významovo o meno, na strane druhej o jednoduchého človeka, ktorý sprevádza celé dejiny ľudstva. Po rozdelení slova JANO vznikne zámeno JA (ktorým označujeme samého seba) a spojka, resp. nespisovné vyjadrenie súhlasu NO. JA/NO môžeme tiež vnímať ako Áno/Nie – čiže rozpor v každom z nás, v konaní, spracovaní našich vlastných protichodných pocitov, vyrovnávaní sa s protichodnými vplyvmi, tlakmi okolia. Celé predstavenie využíva iba repertoár tohto slova a jeho významov."

Hrajú: **Marianna Blažeková, Eva Lachová, Renáta Popluhárová, Jana Valentová, Michal Fuchs, Pavol Hudl, Vladimír Valenta, Ján Živica**

Scenár a réžia: **Zuzana Fazekašová, Erik Forgáč, Ivana Kubincová**

Kreatívny tím: **Vierka Furčáková, Michal Kralovič, Alenka Polohová**

Hudba: **Roman Harvan**

Divadlo KAMKO opäť na cestách...

...Berlín...

V dňoch 19.-22. marca 2015 sa v Berlíne uskutočnilo tretie stretnutie medzinárodného projektu Grundtvig – Učiace sa partnerstvá: „Posilňovanie sociálnych zručností hendikepovaných Európanov pomocou divadelných projektov (DEpTh – Hĺbka)". Zúčastnili sa ho tímy z partnerských krajín Nemecka, Česka a Slovenska. Z Bratislavy na cestu vyrazili dve plne naložené autá Citroën Jumper s 18 člennou osádkou (z toho bolo 8 hercov – prijímateľov sociálnej služby z nášho zariadenia). Firme Citroën patrí poďakovanie za bezplatné zapožičanie jedného auta.

Vo štvrtok sa zástupcovia z každého tímu stretli so slovenským veľvyslancom Mgr. Igorom Slobodníkom v jeho rezidencii na slávnostnej večeri, ktorú usporiadal pre partnerov projektu.

Piatok bol naplnený divadelnými predstaveniami českého a slovenského tímu, ktoré sa uskutočnili v zaujímavých priestoroch Alte Pumpe. Doobeda sa Divadlo KAMKO pripravovalo na večerné vystúpenie - pripravenie kulís, rekvizít, osvetlenia, zoznámenia sa s novým javiskom a priestorom. O 18:00 hod. sa začal slávnostný večer premiérou hry "Hotel Sen" divadelného súboru Šumajzl a kapely Kabrňáci z CSS Tloskov. Po krátkej prestávke sa predstavilo naše Divadlo KAMKO s novou autorskou hrou „JA NO".

Predstavenie publikum zaujalo, ocenili ho výdatným potleskom, ktorému sa herci veľmi potešili. Po divadelných predstaveniach sa uskutočnila recepcia, kde bol priestor stretnúť sa s hercami, tvorcami hry, odovzdať si dojmy, získať spätnú väzbu i konštruktívnu kritiku.

V sobotné doobedie sa konali paralelne štyri workshopy (práca s hlasom; smiech; sochy v pohybe; divadlo a priestor), na ktorých sa zúčastnili ako herci, tak aj pracovníci nášho zariadenia a partnerských krajín. Poobede sa konala evaluácia, vyhodnotenie stretnutia, spojená s rozdávaním certifikátov (za búrlivej radostnej atmosféry účinkujúcich hercov) a zároveň rozlúčka s českým tímom, ktorý sa predčasne musel vrátiť domov.

Napriek nepriaznivému počasiu sa uskutočnila prechádzka k Brandenburskej bráne a prehliadka svetoznámeho olympijského štadióna. Večer pripravili priatelia z Nemecka výbornú rozlúčkovú párty v Haus Reichwein, kde bol náš tím ubytovaný.

Text: Z. Fazekašová, I. Kubincová
Foto: E.Forgáč, P. Švarc

...Pezinok...

V dňoch 10.-11. apríla 2015 sa v Pezinku konala krajská prehliadka divadiel mladých a dospelých - "Divadelné konfrontácie". Po dvoch rokoch hľadania a nachádzania sme sa na súťažnú prehliadku prihlásili aj my, z Divadla KAMKO, so svojou novou autorskou hrou "JA NO".

Je skutočne výborné naberať do pľúc divadelnú atmosféru počas dvoch dní. S mnohými súbormi a divadlami sa už totiž poznáme, možno aj preto sme sa cítili skutočne uvoľnene a prijato. Myslím, že hovorím za všetkých, keď poviem, že sme si to užili a teda parádne. Veľká vďaka za to patrí najmä organizátorom z malokarpatského osvetového strediska. Rovnaké ďakujeme patrí samozrejme porote, ktorá nám svojím slovom poskytla nesmierne cennú spätnú väzbu.

No a je to práve ona - porota, ktorá sa rozhodla, že nášmu divadlu udelí krásne 2. miesto s nomináciou na celoštátnu postupovú súťaž a prehliadku amatérskeho divadla EXIT 2015, ktorá sa uskutoční na prelome pol roka v Levoči.

Mocne ďakujeme ľuďom, ktorí nás v tichosti sprevádzali a povzbudzovali.

Text: E. Forgáč

... Levoča, 19.-21. júna 2015

Po dvoch rokoch od poslednej účasti na festivale amatérskeho divadla dospelých EXIT, sme tu opäť. Krajská prehliadka v Pezinku nás, na naše prekvapenie, znova posunula medzi výber toho najlepšieho, čo sa urodilo na doskách za rok 2015 v našej kategórii.

Vyhlasovateľom celoštátnej postupovej súťaže je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR. Odborným garantom celoštátnej súťaže a prehliadky amatérskeho divadla EXIT 2015 je Národné osvetové centrum. Realizátorom a organizačným garantom celoštátnej postupovej súťažnej prehliadky EXIT 2015 je Mestské kultúrne stredisko mesta Levoča.

V našej novej autorskej hre „JANO" sa snažíme priniesť výpoveď, ktorá presahuje brány našej komunity, i napriek tomu, že vo svojej podstate z nej vychádza. Je ale primárne určená pre bežné publikum, ku ktorému sa snaží prehovoriť. Pravda, nie nútene,

ale len v obrazoch, z bezpečnej vzdialenosti hľadiska.

Je príjemné cítiť sa prijatí v majoritnej spoločnosti. Ešte príjemnejšie je to však počuť na vlastné uši od ľudí, ktorí sa s nami stretli po prvý krát. Zároveň veľmi oceňujeme sobotný večerný spoločný program, kde sme všetci spoločne mohli stráviť príjemný čas pri pohári vínka (čítaj džús), prípadne zakrepčiť pri dobre hudbe (ak uprednostňujem tento štýl komunikácie).

Sme radi, že sme opäť dostali príležitosť reflektovať skrze divadlo naše prežívanie, skúsenosti a dojmy a zároveň vďační za možnosť stať sa pozorným divákom. Ba nie len to. Cítili sme sa byť skutočnými členmi komunity. Skutočne prijatí. A to bezpodmienečne. Ďakujeme menovite: NOC – národnému osvetovému centru, Msks Levoča, štúdiu SKDC, Divadlu BEZ GROŠA, DS Daxner, DS Pišinger, Divadlu COMMEDIA, Divadlu Disk, Divadlu na zastávke.

Na záver by som si pomohol slovami predsedu poroty na festivale EXIT – Jána Šimka:

„Hoci každé súťaženie prirodzene prináša radosť, na tomto mieste chceme radšej osláviť všetkých, ktorí dokážu riskovať, ktorí v divadle zabúdajú na istoty a vydávajú sa do neprebádaných území. Hurá!"

Text a foto: E. Forgáč

Projekt Grundtvig – záverečná bodka

Sociálne kompetencie ľudí so špeciálnymi potrebami môžu byť rozvíjané pomocou divadelných projektov. Divadlo je výborné médium, ktoré stavia mosty medzi ľuďmi s postihnutím a bez. Divadlo vie taktiež ľahko prepojiť rôzne kultúry.

DEpTh (Enabling Disabled Europeans through Theater Projects) bol **slovensko-česko-nemecký projekt** medzi štyrmi organizáciami venujúcimi sa pomoci ľuďom so špeciálnymi potrebami zameraný na tému posilňovanie sociálnych kompetencií ľudí so špeciálnymi potrebami.

Nemeckí partneri Zukunftssicherung Berlin e.V., Spastikerhilfe Berlin e.V., český partner CSS Tloskov a slovenský partner DSSpKM z Bratislavy nadviazali v auguste 2013 dvojročnú kooperáciu, ktorá bola zastrešená programom celoživotného vzdelávania GRUNDTVIG – učiace sa partnerstvá. Partneri si vymenili skúsenosti na tému divadelná práca, vyvinuli divadelné produkcie a zorganizovali tvorivé dielne a verejné vystúpenia vlastných divadiel s hercami s postihnutím.

V októbri 2013 a v apríli 2014 sa konali spoločné workshopy pre odborný personál v Berlíne a v Bratislave. Tieto stretnutia boli využité aj na to, aby sa partneri navzájom oboznámili so svojou prácou.

20. marca 2015 prezentovali slovenskí a českí partneri svoje divadelné produkcie v Berlíne. Česká hra "Měj své sny..!" navodila v publiku atmosféru pravej českej krčmy. Herci sa podelili o ich sny – túžba po vzťahu, kamarátstve, zážitkoch na cestách. České divadlo sa inšpirovalo žánrom nemého filmu: neverbálne scény na javisku boli sprevádzané živou kapelu Kabrňáci.

Slovenská divadelná hra "JA NO" bola podaná formou formou biografického divadla a ukázala poetickú tieňohru o strate domova, bolesti spomienok a sile nového začiatku. Divadlo presvedčilo transformovaním emócií pomocou tieňohry a hravým podaním hlavnej myšlienky pomocou dvoch slovíčok „ja" a „no".

11. mája 2015 cestovali nemecké divadelné skupiny do českého Tloskova. Divadlo EMA preniklo cez biblický príbeh „Jakob a Ezau" do prapôvodu ľudskej hádky. Tolerancia a rešpekt jeden k druhému ľudstvo nakoniec privedie k zmiereniu. EMA dala na javisku priestor rôznym hudobným rytmickým nástrojom (zvonkohra, triangel, xylofón), na ktoré hrali herci s postihnutím. Zvuky sa striedali s verbálnym výrazom sprevádzaným premietajúcimi sa obrazmi a tieňohrou.

Pokračovanie produkcie „My Home ist My Castle" divadelného telesa piloti storti pretavilo tému projektu „Empowerment" do niekoľkých na seba nadväzujúcich scén. Každý herec s postihnutím dostal na javisku priestor, aby zobrazil svoju túžbu. Niektorí z asistentov boli tiež do hry zapojení a stvárňovali svoje sny a túžby.

Tak vznikla inkluzívna inscenácia, ktorá odbúrala hranicu medzi postihnutím a nepostihnutím.

Záverečné vyhodnocovacie stretnutie sa konalo **23.-25.6.2015** v Bratislave.

24. júla 2015 sa stretli zástupcovia jednotlivých partnerov v Bratislave, aby z uhla pohľadu odborného personálu projekt spoločne vyhodnotili. Zamerali sa hlavne na dopad projektu na učiacich sa. Všetci konštatovali, že hrať divadlo je pre ľudí s postihnutím zapojených do projektu veľmi dôležitá voľnočasová aktivita. Zhodli sa na tom, že aby bolo dosiahnuté signifikatné posilnenie ich sociálnych kompetencií, herci s hendikepom sa musia vedieť identifikovať s hranou rolou a mať možnosť prispieť k tvorbe celkového predstavenia. Pridaná hodnota projektu však spočíva pre učiacich sa hlavne v tom, že mohli cestovať, spoznať inú kultúru a mať možnosť prezentovať sa pred publikom inej krajiny.

Projekt DEpTh posunul Divadlo KAMKO, ktoré je zatiaľ zaradené do hlavnej činnosti klientov v DSSpKM, do úrovne poloprofesionálneho telesa. Ciele divadelnej činnosti klientov sa postupne odpútali od pôvodných terapeutických cieľov a smerujú viac do umeleckej sféry. Na základe toho by sa dalo uvažovať o vyčleneni Divadla KAMKO, ktoré by mohlo fungovať ako samostatné umelecké teleso a venovať sa naplno divadelnej práci.

Divadelná hra „JA NO" - odráža pedagogický prístup k práci s ľuďmi so špeciálnymi potrebami, ktorý nevychádza z klasického vzťahu "učiteľ-žiak", ale stavia rolu pedagóga a klienta na partnerskú úroveň. Svedči o tom už samotný námet inscenácie, ktorá vychádza z biografie jedného člena divadla a celkové pretavenie témy na javisko vrátane integrácie ostatných členov, ktorí majú možnosť znázorniť "dav", čiže väčšinovú normalizovanú spoločnosť. Hra nebola prezentovaná len na 3. stretnutí partnerov v Berlíne v marci 2015, ale tiež v júni 2015 ju Divadlo KAMKO prezentovalo na krajskom kole amatérskych divadiel v Pezinku s postupom do celoštátnej súťaže EXIT 2015 v Levoči.

Výstup projektu sa tým pádom diseminoval do širokej scény amatérskeho divadla na Slovensku. Práca Divadla KAMKO tak môže inšpirovať ďalšie divadelné telesá. Posilnenie sociálnych kompetencií ľudí so špeciálnymi potrebami má význam pre jednotlivca ako takého. No bez zrkadlenia jeho skutočných schopností verejnosťou však hrozí ich opätovné chátranie. Viditeľnosť kompetencií učiacich sa v projekte pomocou významných verejných predstavení môže mať kladný efekt pre celé široké spoločenstvo ľudí so špeciálnymi potrebami.

Vybrané zo záverečnej správy koordinátorky projektu Stanky Schenck.

S podporou už spomínaného medzinárodného projektu Grundtvig
vydalo **Divadlo KAMKO DVD** s najnovšou hrou pod názvom **„JA NO"**.

Je to v poradí už druhé DVD z ich dielne. Prvé DVD „hľ**ADÁM** ť**a EVA**" vydali v roku 2013.

V prípade záujmu o DVD-čka, kontaktujte: **02/643 64 262, dsspkm@dsspkm.sk**
Ak si chcete objednať predstavenie, kontaktujte: **ds-kamko@googlegroups.com,**
www.facebook.com/divadlo.kamko
Ak ich chcete podporiť, darovací účet je: **000000 700047 2261/8180**
IBAN: SK20 8180 0000 0070 0047 2261

Text spracovala: A. Polohová

Pozrime sa na „Zúbka"...

RAZ DOKÁŽEM VEĽKÉ VECI

alebo ako malé deti majú viac odvahy ako hociktorý dospelák

Tento príbeh je o štyroch výnimočných chlapcoch, s ktorými sa stretávam pravidelne. Stále ich spoznávam a stále sa od nich veľa učím. Budem ich volať ich pravými menami, lebo kvôli ich odvahe si to všetci zaslúžia.

Leo. Števko. Tomáško. Viktorko.

Milí a usmievaví chlapci, ktorých cesty zaviedli ku nám, ku Matulayovcom. Sú to síce ešte drobci, majú 4 či 5 rokov, ale všetci sa už stretli s odmietnutím a vylúčením z komunity a s označením, že sú problémoví a do skupiny škôlkárskych rovesníkov nepatria. Je to celkom dosť nespravodlivé, keď si niečo také vypočuje rodič a ešte nespravodlivejšie, keď sa to týka malého dieťaťa, ktoré sa výzorovo ničím nelíši od ostatných detí, možno je trošku roztopašné alebo neposlušné, ale zároveň aj múdre. Každého z týchto chlapcov som spoznala v iných situáciách a v iných chvíľach, ale to, čo ich spájalo, ma veľmi zaujalo a motivovalo k premýšľaniu, ako im pomôcť.

Chlapci sú naozaj veľmi inteligentní. Verte alebo neverte, ale niektorí z nich majú IQ vyššie ako priemerná populácia a teda vyššie ako niektorí z nás... A aj napriek tomu sa im v sociálnych vzťahoch nedarí. Nerozumejú im, hlavne drobnostiam ako je porozumenie emóciám iných alebo ich vlastných. Nevedia odhadnúť ako osloviť kamaráta, ako sa s ním zahrať alebo ako sa s ním rozprávať. Aj maličkosti ich vedia rozplakať a rozhodiť na dlhú dobu a veľmi ťažko sa potom upokoja. Niektoré sociálne pravidlá sú pre nich nepochopiteľné, lebo sa stále menia a preto sa im ťažko prispôsobujú. Ešte by som mohla menovať všeličo, v čom sa im nedarí. Ale o tom nie je tento príbeh.

Je aj veľa toho, v čom sú dobrí a čo vieme využiť na to, aby sme im mohli dať šancu byť súčasťou komunity rovesníkov.

A tak sme dali hlavy dohromady. Spolu s Jankou Čajágiovou a Monikou Bárdošovou sme môj prvotný výkrik „pomôžme im, nenechajme to len tak a dajme im šancu byť s deťmi" dotvorili do nápadu, ktorý nás teraz spoločne veľmi teší a sme na neho hrdé.

Vytvorili sme TERAPEUTICKÚ INTEGRAČNÚ HROVÚ SKUPINKU u nás, na pôde Matulayovcov.

Každá skupinka je jedinečná a každý do nej prináša kúsok zo seba. Čo sa však nemení, je jej štruktúra, pravidlá a naše nadšenie. Chlapci sa veľmi tešia na úvodné pozdravy a cestovanie na lodičkách, na spoločné hry podľa pravidiel, na spievanie pesničiek a hranie pohybových hier, na rozprávanie sa o nezábudníkoch, skladanie rozprávok a zoznamovanie sa s mapou pocitov. Každá skupinka prinesie nové situácie, ktoré nás spoločne učia. Ak plynie všetko podľa plánu, tešíme sa spoločne. A ak sa niekedy niečo nevydarí, o to viac premýšľame a zamýšľame sa. Každú skupinku starostlivo pripravujeme a tvoríme a meníme podľa toho, ktorou cestou sa vydajú naši malí cestovatelia :-) ....

A teraz je ten správny čas, kedy sa vrátim k spomínanej odvahe. Možno sa vám to nebude zdať až také výnimočné, ale pre mňa sú tieto deti veľmi odvážne. Ochotne sa zúčastňujú každej aktivity, ktorú vymyslíme a „bojujú" sami so sebou, aby to zvládli a aby sa tešili z úspechu. Vychádzajú zo svojich bezpečných zón a od rodičov a učia sa ako sa podeliť a ako sa rozprávať medzi sebou. Snažia sa dodržiavať pravidlá tak, ako sa niektorí z nás snažia nezjesť čokoládu počas diéty. A veľakrát sú úspešnejší ako my. To mi verte.

A či raz dokážu veľké veci? Už ich dokazujú.....

Števko ráno ku mne uteká a objíme ma. A keď sa so mnou rozpráva, pozerá sa mi častejšie do očí. A Lea sa pýta, či už je pri hre na rade. A Leo mi počas hry šepká, či sa aj ja budem s nimi

hrať. A s Tomáškom sa dohadujú, či cesta z domina pôjde tým alebo iným smerom. A Tomáško sa rozpráva nielen so mnou, ale aj s ostatnými chlapcami. A má nápad, ako sa budú spolu hrať.
A Viktorko veľmi súcití, keď sa Leo rozplače a vysvetľuje mi, čo sa stalo a že je smutný. A na záver sa všetci pekne pozdravia a vyšantia spoločne v guličkovom bazéne.

Pre niekoho maličkosti a celkom normálne veci. Ale pre Lea, Števka, Tomáška a Viktorka sú to veľké veci. A dokazujú ich každý deň. Takže raz určite dokážu veľké veci. Verím, že až obrovské.

Som rada, že som týchto chlapcov stretla a môžem sa od nich učiť o odvahe a o obrovských maličkostiach.

Ďakujem vám, chlapci.....a ďakujem aj Janke a Monike....

Text a foto: K. Hollá

Projekt „Prečo skáčem"...

Nadácia Volkswagen Slovakia v rámci grantového programu „Budúcnosť aj s autizmom" podporila náš projekt s názvom „Prečo skáčem".

Cieľom projektu je vytvoriť pre deti s autizmom systém podpory v podobe terapeutov a cielených terapeutických aktivít a tak im dať možnosť na zmysluplnú integráciu do rovesníckeho kolektívu.

Súčasťou projektu sú integrované hrové skupiny v bežnej materskej škole, ktorých súčasťou sú intaktné deti a deti s autizmom a sú vedené skúsenými terapeutmi z DSS prof. K. Matulaya – Erikom a Katkou.

Našim cieľom je aj propagovať a medializovať tento model integrácie, poukázať na jeho silné stránky a byť príkladom dobrej praxe pre iné zariadenia a ostatné materské školy.

Text: K. Hollá

ABA u nás

Od októbra 2015 sme v našom zariadení opäť rozbehli ďalšiu sériu vzdelávajúcich prednášok o využití metódy ABA (Aplikovaná behaviorálna analýza, ktorá vychádza z vedeckých poznatkov) v našich podmienkach. Táto metóda je populárna hlavne v zahraničí, na Slovensku je ešte len „v plienkach". Napriek tomu sa poniektorí naši terapeuti s ňou už stretli, niektorí prešli aj certifikovaným vzdelávaním, preto sme chceli vedieť o nej viac.

Oslovili sme renomovanú lektorku Mgr. Zuzanu Maštenovú, ktorá študovala psychológiu na FFPU a behaviorálnu analýzu na UNT (University of North Texas) a zorganizovali sme vzdelávanie pre našich zamestnancov a rodičov našich detí.

Prednášky sú jeden krát za mesiac, v rozmedzí troch až päť hodín. Sú zamerané na rôzne oblasti, najmä na korekciu nežiadúceho správania, nácvik sociálne akceptovaného správania, rozvoj komunikačných zručností, hry.

Prvky tejto metódy sa dajú veľmi efektívne využívať aj pri práci s malými deťmi, teda nielen u detí s autizmom.

Text: I. Kubincová

Takto si tu žijeme...

Operný benefičný koncert (November 2014)

Ďakujem firme Deluvis za zorganizovanie operného benefičného koncertu na Bratislavskom hrade,ktorý sa konal 28. novembra 2014 v hudobnej sieni.

Vďaka tenorovi TituszoviTobiszovi a jeho hosťom, sopranistke Helene Besce Szabó, korepetítorke Júlii Grejtákovej a organistovi Samuelovi Hvozdíkovi, sme všetci prítomní mali z koncertu hlboký kultúrny zážitok.

Výťažok z benefičného koncertu bol venovaný nášmu zariadeniu. Nepeňažný dar v hodnote 150 € nám venovala aj Poisťovňa UNIQA.

Všetkým návštevníkom koncertu a podporovateľom úprimne ďakujem za nevšedný a vzácny predadventný večer.

Text: E. Kruzslíková

Tvorivé dielne (November 2014)

Dňa 29. novembra 2014, v čase začínajúceho vianočného stíšenia, sa u nás konali tvorivé dielne. Tohto roku sme ich mohli zorganizovať vďaka finančnej podpore neinvestičného fondu TU SME a Mestskej časti Dúbravka.

V priestoroch nášho zariadenia vládla predvianočná a zároveň tvorivá atmosféra. Každý návštevník, ktorý sa rozhodol túto sobotu využiť príjemne a zmysluplne, mal možnosť si vlastnoručne pripraviť vianočné ozdoby, vyskúšať si svoju fantáziu a tvorivosť pri maľovaní na sklo či textil, napiecť a ozdobiť medovníky alebo pripraviť vianočnú ikebanu. Tento rok sme pripravili aj novú aktivitu – výrobu vianočných 3D ozdôb, a podľa ohlasov ju nabudúce určite zopakujeme.

Na vianočnom punči si mohol pochutiť každý, lebo v našom bufete sa podávali dva druhy – alkoholický aj nealkoholický. Mimochodom, o ten druhý bol omnoho väčší záujem. Veľký úspech mali už tradične chlebíky s masťou a cibuľou a oškvarkovou pomazánkou.

Na svoje si prišli všetky vekové kategórie, lebo okrem tvorivého vyžitia si návštevníci mohli posedieť v príjemnom prostredí a pozrieť si záznamy z našich akcií, vypočuť si vianočné koledy a ochutnať vianočné pečivo a koláčiky. Veľa chutných i bezlepkových sladkých pokušení priniesli i niektorí rodičia.

Veríme, že touto tradičnou akciou sme umožnili mnohým návštevníkom tvorivých dielní kreatívne a príjemne stráviť čas očakávania Vianoc.

Text: I. Bezáková
Foto: J. Krupová

Vianočná akadémia (December 2014)

Dňa 3. decembra 2014 sa konala naša tradičná Vianočná akadémia v DK Dúbravka, ktorú pre nás pripravili študenti Obchodnej akadémie z Prievidze.

Už po jedenásty krát si študenti pripravili vianočný program, ktorý rozospieval a roztancoval nielen klientov a zamestnancov nášho zariadenia, ale aj hostí z iných zariadení a deti z MŠ na Damborského ulici. Hviezdou akadémie sa stal náš šikovný „slávik" Laco Lučenič, ktorý svojím spevom všetkých zahrial pri srdci.

Úprimne ďakujeme všetkým zúčastneným za príjemne strávené chvíle a vytvorenie predvianočnej nálady. Naše poďakovanie patrí aj Žiackej školskej rade OA Prievidza za poskytnutie finančného daru 30,-€, ktorý využijeme na ďalšiu spoločnú tvorivú aktivitu v roku 2015.

Text: P. Ondrušková
Foto: OA Prievidza

Mikulášenie (December 2014)

Večer, po zotmení, sa často prechádzal ulicami a pozoroval ľudí za oknami. Keď videl chudobnú rodinu s deťmi, ktorým rodičia nevedeli dať nič na večeru, do obloka im vložil jedlo, hračky i niekoľko mincí. Práve tu niekde vznikla pekná tradícia obdarúvania. Nie náhodou pripadla na sviatok svätého Mikuláša, 6. decembra. Tým „obdarúvačom" bol totiž samotný biskup Mikuláš.

A čo my? Radi obdarúvame a potešujeme? Radi pomáhame? Radi podporujeme iných pri rozvíjaní ich talentov? Radi napĺňame ich sny? Odpovede na tieto a ďalšie otázky sme hľadali na našom mikulášení, 9. decembra 2014. Pripomenuli sme si celý rok 2014, čím sme prešli, kde sme boli, aké talenty máme... až sme došli k jednoznačnej odpovedi na naše otázky: „Áno!". Srdce Mikuláša tak môže horieť v každom z nás!

Naším hosťom bol nám už dobre známy Maťo Žák. Obdaril nás nielen svojou prítomnosťou, sladkou čokoládou, ale náš program spestril aj svojim chytľavým tanečným vystúpením. Neboli by sme to my, keby sme sa k nemu nepridali. V programe vystúpili aj tanečná skupina Let´s Dance, Mojmír Cikrai s básňou Modlitba za rodičov od Milana Rúfusa a Lacko Lučenič s piesňou Malý princ od skupiny AYA.

Čo dodať na záver? Snáď len to, aby Mikulášovo srdce v nás bilo nielen v decembri, ale po celý rok.

Text: A. Polohová
Foto: J. Orosziová

Vianoce s nami (December 2014)

Tri oriešky pre Popolušku a ďalšie rozprávky ... zapozeráte sa?

Darčeky z lásky pod svietiacim vianočným stromčekom ... prijmete?

Blízkosť a teplo v ľuďoch za štedrovečerným stolom ... očakávate?

Vôňa punču, vysmaženého kapra, medu, oplátok, vanilky a orechov v koláčoch,

vôňa ihličia, čistoty ... cítite?

„Tichá noc, svätá noc ..." a ďalšie krásne koledy ... počujete?

Že nie? Tak sa skúste nadýchnuť a určite to príde. Prečo?

Aby ste spolu s nami mohli prežiť vianočnú atmosféru, ktorú sme si 17. decembra 2014 predčasne vytvorili. A akéže by to boli Vianoce bez poriadnej guľovačky a stavania snehuliaka? Veru, ani to nám nechýbalo. Aj napriek tomu, že všade naokolo po snehu ani chýru, ani slychu :o) ... aj takéto boli po prvý krát Vianoce s nami.

Text: A. Polohová
Foto: J. Farkašová

Recitačná súťaž (Január 2015)

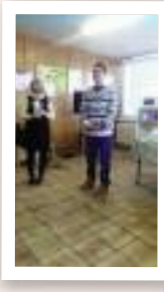

Dňa 28. januára 2015 sa konal 4. ročník recitačnej súťaže v DSS Javorinská na počesť básnika Milana Rúfusa. Úspešne sa jej zúčastnili Ivan Čietek s poéziou od svojho starého otca a Mojmír Cikrai s prózou od Zvonimíra Baloga pod názvom Smiechoty, s ktorou vyhral prvé miesto.

Text a foto: Ľ. Beliančinová

FašiangBÁL (Február 2015)

Veselosť, zábava, spev, tanec, hodovanie... aj takto by sme mohli charakterizovať prechodové obdobie medzi zimou a jarou alebo od Troch kráľov do Popolcovej stredy, obdobie fašiangov. Veď staré známe

„Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide, kto nemá kožúška zima mu bude.

Ja nemám, ja nemám, len sa tak trasiem, dajte mi slaninky, nech sa popasiem.

Fašiangy, fašiangy, fašiangové časy, jedni pijú, druhí jedia za stolom klobásy."

si vedeli zanôtiť už naši predkovia. Ani my sme nazaháľali a 17. februára 2015 sme si obdobie fašiangov pripomenuli naším FašiangBÁLom. Vyobliekali sme sa, síce nie do kožúškov, ale do krásnych šiat...naše nohy si poriadne „zakrepčili" a hlasivky kde tu zanôtili na muzike DJ MonBar...a veru ani naše žalúdky nezostali prázdne. Pochutili si na dobrotách od pani Procházkovej a na čajíku od našich skvelých kuchárok z kuchyne :o)

Akýže by to bol bál, keby na ňom chýbala tombola a s ňou aj veselá zábava z cien, ktoré sa už od začiatku bálu nevedeli dočkať, ktorej skupine „padnú do rúk". Firmám a jednotlivcom, ktorí nám do tomboly vecne alebo finančne prispeli, patrí naše VEĽKÉ POĎAKOVANIE.

Nuž, nielen fašiangy majú svoj začiatok i koniec, ale i náš bál. Opäť sme sa na chvíľu vymanili z nášho každodenného rytmu a všetci spolu prežili príjemnú a neopakovateľnú fašiangovú chvíľu :o)

Text: A. Polohová
Foto: S. Kupková (dobrovoľníčka)

Národné preteky špeciálnych olympiád v bežeckom a zjazdovom lyžovaní (Marec 2015)

Národné preteky špeciálnych olympiád v bežeckom a zjazdovom lyžovaní sa konali 13. - 15. marca 2015 v nádhernom prostredí Ždiar - Monkova dolina. Naše zariadenie DSSpKM reprezentoval Mojmír Cikrai.

Hneď po ubytovaní bol tréning a následne zaraďovacie kolo. Vďaka zohranému tímu rozhodcov a pomocných rozhodcov pod vedením hlavného rozhodcu Stanislava Krišáka a jeho manželky boli zjazdové aj bežecké trate výborne pripravené. Prípravu zjazdárskych tratí mal na starosti pán Ján Trégel.

Mojmír musel v prvý deň veľa trénovať, pretože vynechával bránky. To by znamenalo diskvalifikáciu. Učil sa ako pracovať s telom, jeho ťažiskom, učil sa kedy a ako nasadiť oblúk. Nevedel sa udržať na štarte v prudkom svahu. Do konania súťaží v sobotu sa ale stihol všetko naučiť. To, že sa oplatilo veľa trénovať (takmer do tmy), svedčí Mojmírove umiestnenie.

Štartoval v zjazdovom lyžovaní v disciplínach slalom, obrovský slalom a zjazd. Každá disciplína prebiehala v dvoch kolách. Súťažil v kategórii začiatočníkov. Zvíťazil vo všetkých troch disciplínach. Získal zlatú medailu v slalome, obrovskom slalome aj v zjazde. V ďalších rokoch bude usilovne trénovať, pretože už bude zaradený do kategórie stredne pokročilých zjazdárov, kde je veľmi silná konkurencia.

K úspešným športovým výkonom Mojmírovi srdečne gratulujeme.

Text a foto: B. Paveleková

Stavanie mája, 30.4.2015 (Apríl 2015)

„Máj, máj, máj zelený...“ vravelo sa kedysi,
keď ešte vozy ťahali kone po ulici.
Ale keďže tých koní dneskaj pod kapotou drieme omnoho viac,
napriek tomu sme sa rozhodli májové tradície uchovať.

Kde sa vzal, tu sa vzal,
s výskotom i piskotom na lúke u Matulaya sa privítal.
Dievky naše použijúc svoje krehké prstíky
uviazali stuhy na všetky dostupné prútiky.

Máj dostal odrazu nový šat.
Vyzdvihli ho nad hlavy, výskali, tlieskali,
spoločne sa radovali, za ruky sa pochytali,
a do toho všetci svorne započali tancovať i spievať:

„Máj, máj, máj zelený u Matulaya sadený...“
Aby i okolie bolo oboznámené,
že si ctíme tak tradície,
ako aj dievky naše ľúbené.

Text a foto: májovníci

Športové hry v Tloskove (Máj 2015)

V dňoch 26.-28. mája 2015 sa v areáli Juniorcamp Nová Živohošť uskutočnil 26. ročník Športových hier pre športovcov s mentálnym postihnutím. Usporiadateľom akcie bolo CSS Tloskov.

Akcie sme sa zúčastnili po druhýkrát. Tento rok reprezentovali naše zariadenie DSSpKM športovci: Janka Valentová, Adrián Slezák, Róbert Dračka, Mário Križan, Mojmír Cikrai.

V deň príchodu sa konali plavecké súťaže. Mojmír súťažil v disciplíne 25 m voľný spôsob a získal zlatú medailu. Súťaže sa konali v plaveckom bazéne v Měříně. V bazéne s posuvným dnom v Tloskove súťažil Mário v prispôsobených disciplínach.

Na druhý deň sa konali atletické disciplíny beh na 60 m, skok z miesta, hod kriketovou loptičkou. Súťažili všetci menovaní športovci. Na stupni víťazov sa umiestnil Adrián. Za skok do diaľky z miesta aj za hod kriketkou získal striebro. Janka získala bronz za skok z miesta, Mojmír striebro za skok z miesta, bronz za beh a hod kriketkou.

Poobede hrali turnaj v športe boccia. Majo povzbudzoval ako náhradník. Večer mali všetci športovci diskotéku. Veľkým zážitkom bolo pre nás, keď zahral nevidiaci športovec na keybord veľa známych a populárnych pesničiek, napr. aj od Michala Davida.

Posledný deň pobytu sa dohrával turnaj v bocii a konal sa cezpoľný beh. Tu sa umiestnil Mojmír na druhom mieste a Adrián na štvrtom.

Text a foto: B. Paveleková

Deň rodiny (Máj 2015)

V jedno pekné májové popoludnie, 29. mája 2015, pripravili naše kolegyne a kolegovia netradičný Deň rodiny – sviatok, ktorého hlavnou ideou bola spoločná rodinná tvorba. Na všetkých čakalo tvorivé dobrodružstvo. Až nevedno, kto sa tešil viac – či deti či ich rodičia a či pracovníci...

Z kopy materiálu pod stromom si všetci mohli vybrať niečo, čo zakomponovali do svojho dielka - šišky, papiere, farebné nádoby, stužky, ozdobné kamienky či látky. A tiež tvoriť mohli tam, kde sa im páčilo - pri stole, na deke, v triede, na lavičke. K niektorým rodinám sa pridali pracovníci, pretože tiež niekedy patria do rodiny.

Krásne rodinné diela boli nakoniec vystavené na obdiv všetkým, každý sa potešil spoločne strávenému času i konečnému výsledku. Nechýbalo tradičné občerstvenie (vyhral krevetový šalát) a diskotéka, ktorej skvelá hudba nás sprevádzala od začiatku do konca. Ďakujeme všetkým šikovným kolegyniam za prípravu. A, samozrejme, tešíme sa na ďalšiu spoločnú akciu s rodinami.

Text: S. Gulová
Foto: Ľ. Beliančinová

Športové hry (Jún 2015)

„Športové hry sú, keď bicyklujeme, beháme, hádžeme loptičky, keď zavesíme bielizeň, skáčeme do piesku, keď dostaneme medailu a potom kávičkujeme a tancujeme." Takto opísali športové hry naši klienti.

3. júna 2015 sa na ihrisku pri DSSpKM znovu po roku zišli športovci z nášho zariadenia i pozvaní hostia z DSS Rozsutec, DSS Merema, DSS Javorinská, DSS Betánia, DSS Kampino a z chránenej dielne Impulz. Spolu viac ako 120 športovcov a všetci boli pripravení súťažiť a vydať zo seba to najlepšie.

Veľa úspechov im pri zahájení poprial aj starosta MČ Dúbravka pán M. Zaťovič. Každý si v množstve disciplín našiel tú svoju. Počasie vedelo, čo športovci potrebujú...že na slnku sa ťažko behá, a tak bolo po celý čas príjemne pod mrakom. Slnko vyšlo iba na záver. Matulayova míľa opäť preverila fyzickú zdatnosť našich zamestnancov a priateľov DSSpKM.

Zaslúžené medaile, odmeny a chvíle slávy na stupni víťazov doviedli športové podujatie do úspešného konca. A my sme o niečo zdatnejší a o ďalšie krásne zá-

žitky bohatší.

Naše poďakovanie patrí dobrovoľníkom DSSpKM - Siske Kupkovej, Erikovi Strížovi a Petrovi Gazdíkovi, tiež dobrovoľníkom – študentom Pedagogickej a sociálnej akadémie pod vedením pani profesorky L. Štancelovej a takisto nenahraditeľnému tímu vojakov Čestnej stráže prezidenta Slovenskej republiky.

Samozrejme, srdečne ďakujeme aj našej Beatke Pavelekovej za organizáciu a dôslednú prípravu celej akcie a jej synovi Michalovi za neoceniteľnú pomoc pri spracovávaní výsledkov.

Ďakujeme našim kuchárkam za výborný obed a všetkým zamestnancom DSSpKM, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili, aby všetko fungovalo a aby naše Športové hry boli znovu neopakovateľným zážitkom pre všetkých športovcov.

Dovidenia na Športových hrách v roku 2016.

Text: A. Tulisová
Foto: J. Krupová

Geniálny Amedeo (Jún 2015)

17. júna 2015 sa konala vernisáž 6. ročníka výstavy Geniálny Amedeo. Vernisáž spojená s aukciou prebiehala v prostredí kaviarne Kafe Scherz na Palisádach, ktoré podobným akciám svedčí a praje. Už tradične akciu moderovala Patrícia Garajová Jarjabková a aukciu opäť úspešne viedol kunsthistorik Ľuboslav Móza.

Časť vystavených obrazov je zameraná na svojrázne interpretácie známych diel veľkých maliarov, časť zase predstavuje voľnú tvorbu našich klientov. Spracované výtvarné témy sú rôznorodé a klienti opäť raz prekvapili svojou tvorivosťou. Výsledkom bola kolekcia diel vytvorených počas celého roka v rámci hodín arteterapie. Arteterapiu (liečbu výtvarným umením) vnímame najmä ako proces, teda niečo čo prebieha, čo sa vyvíja a niekam sa posúva. Posúva sa klient a spolu s ním aj my. Veríme, že dopredu. Prostredníctvom výtvarných techník a individuálneho prístupu hľadáme možnosti navodenia pozitívnej zmeny, prípadne spomalenie regresu v psychickom vývoji klienta. Zreteľ kladieme na individuálne preferencie a potreby klienta a vytváranie priestoru, ktorý podporuje jeho spontánnu výtvarnú expresiu.

Aktuálna výstava ponúka tvorbu klientov DSSpKM realizovanú v rokoch 2014/2015.

Každý rok sa snažíme priniesť prehliadku z tvorby z posledného obdobia, s klientmi skúšame nové témy, prístupy, postupy.

Svoje diela, vytvorené pod vedením Renáty Frešovej, Michala Kraloviča a Alžbety Tulisovej vystavovali klienti – umelci: Adrián Slezák, Katarína Sekáčová, Marián Nawalany, Zuzana Žákovicová, Táňa Lacíková, Alena Semaníková, Soňa Šoralová, Linda Bošelová, Eva Vavrová, Ivan Čietek, Michal Fuchs, Miroslav Hudl, Lukáš Boskovič, Peter Líška, Mojmír Cikrai, Tomáš Redler, Tomáš Hulala, Sandra Ebringerová, Michal Hvozda, Robert Dračka a Andrej Vajda.

Text: I. Bezáková, M. Kralovič
Foto: D. Šimeková

Šipky (Jún 2015)

V DSS Javorinská sa **18.6.2015** uskutočnil 6. ročník v hode šípkami. DSSpKM reprezentovali Miroslav Hudl, Mojmír Cikrai a Ján Procházka. Súťažilo sa systémom, kto prvý hodmi dosiahne 100 bodov. Najprv prebehla dvojkolová súťaž medzi hráčmi vo svojom družstve. Víťaz postúpil do finále medzi víťazov ostatných družstiev. Postupujúcim hráčom sa stal Miroslav Hudl. V hlavnom kole sa umiestnil na štvrtom mieste.

Text a foto: B. Paveleková

Petangový turnaj (Jún 2015)

Domov sociálnych služieb a zariadenie podporovaného bývania Merema v Modre zorganizoval 24. júna 2015 v Hoteli pod lipou v Harmónii petangový turnaj, ktorý finančne podporil Bratislavský samosprávny kraj prostredníctvom projektu Nadácie pre človeka v núdzi a prevenciu kriminality.

VI. ročníka petangového turnaja sa zúčastnilo 17 zariadení sociálnych služieb z troch samosprávnych krajov – Bratislavského, Košického a Trnavského. Turnaj slávnostne otvoril pán riaditeľ DSS a ZPB Merema Mgr. Ján Duban, ktorý privítal vzácnych hostí z BSK – pani podpredsedníčku PhDr. Gabriellu Németh, pani riaditeľku odboru sociálnych vecí Mgr. Michaelu Šopovú, pani vedúcu oddelenia PhDr. Maricu Šikovú a pána primátora Mesta Modra Mgr. Juraja Petrakoviča, ktorí "prvým nahodením košóna a petangových gúľ" otvorili turnaj.

O prvenstvo v tomto roku súťažilo 25 unifikovaných petangových tímov. V silnej konkurencii obstáli a do prvej osmičky postúpili tí, ktorí tvrdo trénovali a šťastie im prialo.

1. miesto získal tím Meremáci z Modry, na 2. mieste sa umiestnil tím Guľový blesk z Báhoňa a na 3. mieste tím ZPB Integra zo Senca. S prázdnymi rukami neodchádzal nikto. Diplom za účasť, fair play hru, najkrajšie tričká, super výkon, dobrú výdrž a tašky so suvenírmi si odnášal každý z účastníkov.

Vďaka patrí našim sponzorom – Bratislavskému samosprávnemu kraju, Nadácii pre človeka v núdzi a prevenciu kriminality, spoločnosti Chipita Slovakia s.r.o., Hotelu pod lipou, Československej obchodnej banke, mäsiarstvu Petra Machciníka Modra, hlavnému rozhodcovi pánovi Milanovi Soboličovi a všetkým, ktorí sa morálne či finančne pričinili o hladký priebeh turnaja.

Text a foto: B. Paveleková

Športové hry v Berlíne (September 2015)

Dňa 12. septembra 2015 sa zúčastnilo 6 športovcov z DSS prof. Karola Matulaya na 35. ročníku Medzinárodnej Oslavy športu v Berlíne.

„Matulayovci" sa na tomto podujatí zúčastnili už po siedmykrát. Reprezentovali nielen Bratislavský kraj, ale aj celé Slovensko. Tento rok sa okrem nemeckých športovcov s mentálnym postihnutím zúčastnili aj športovci z Čiech, Poľska a Chorvátska. Celkový počet športovcov dosiahol počet nad 800 športovcov.

Názov „Oslava športu" vystihuje celé podujatie. Jedná sa o športovú akciu, kde športovci pri jednotlivých disciplínach prežívajú nadšenie z pohybu a úspechu. Pri tomto podujatí nejde o lámanie rekordov, ale o podporenie súťaživosti, aktív-

nej účasti na tej ktorej disciplíne a radosti z pohybu. Aj tento rok sme nadviazali nové priateľstvá, získali nové zážitky, skúsenosti a počasie nám tiež spríjemnilo celý pobyt v Berlíne.

Text: I. Bezáková
Foto: J. Krupová

Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya oslávil svoje 33. narodeniny (Október 2015)

V piatok, 2. októbra 2015 v Dome kultúry Dúbravka v Bratislave pripravil Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya pre svojich priateľov, dobrovoľníkov a podporovateľov „Matulayovský deň", ktorý sa celý niesol v duchu umenia.

Poobedie začalo vernisážou „Úsmev Mona Lízy" v galérii Villa Rustica. Večer pokračoval divadelným predstavením Divadla KAMKO s autorskou hrou „JA NO" a záver predstavenia patril smiechu vďaka MÍM SHOW majstra Miroslava Kasprszyka.

Vernisáž „Úsmev Mona Lízy" – rôznorodosť vnímania

„Svojím tajomným úsmevom vzrušuje mnohých ľudí staročia. Chceli by ju odhaliť, prečítať, chceli by sa jej dostať pod kožu... Našich klientov však nezaujíma. Načo aj. Oni sami sú tajomní, mnohokrát ťažko čitateľní. My sa pokúšame prečítať ich. Možno sa nám to tak, ako pri Mona Líze, ani nikdy úplne nepodarí, ale ide o to, aspoň sa pokúsiť. Kto skúša a hľadá, ten žije, ten môže napredovať..."

(Text z otvorenia výstavy)

DSSpKM sa zapojil do projektu Nadácie VÚB, ktorý bol zameraný na arteterapiu a animoterapiu. Cieľom projektu „Úsmev Mona Lízy" bolo zvýšenie kvality života ľudí so špeciálnymi potrebami.

Podstatnú časť prijímateľov sociálnych služieb DSSpKM tvoria klienti s pervazívnou vývinovou poruchou – autizmom, ktorá sa okrem iného výrazne podpisuje na sociálnych vzťahoch a komunikácii. Cieľom projektu bolo upozorniť na ich jedinečnosť a zviditeľniť ich prostredníctvom umeleckej tvorby. Za nosnú tému práce bol zvolený úsmev, jeden z hlavných prejavov pozitívnych emócií. Formou vyjadrenia bola zvolená arteterapia, teda terapia prostredníctvom umenia, v tomto prípade výtvarného. Prijímatelia sociálnej služby spolu s terapeutmi sa zamerali na úsmev, ktorý patrí v umení medzi najznámejšie. Úsmev Mona Lízy. Jej úsmev je nejasný, iba tušený a tu sa možno dajú nájsť paralely s autistickým vnímaním a správaním.

Tak, ako je pre ľudí záhadou úsmev Mona Lízy, sme my sami záhadou pre autistov. A aj oni pre nás. Prostredníctvom arteterapie sme sa snažili tieto vzájomné „nedorozumenia" preklenúť. Autizmus okrem iného zapríčiňuje nedostatok porozumenia mimike, gestám ľudí, ale aj absenciu ich používania v kontakte s druhými. Úsmev, a jeden z univerzálnych komunikačných prostriedkov, často zostáva ľuďom s autizmom nezrozumiteľný.

Výsledkom interaktívnej práce na projekte bolo množstvo obrazov, často so zaujímavým výtvarným prevedením.

„JA NO" - osobná výpoveď pre každého

Na oslave narodenín svojho domovského zariadenia sa nám Divadlo KAMKO predstavilo so svojou najnovšou hrou „JA NO". Viac o tejto hre píšeme na úvodných stránkach nášho časopisu.

Mím show – skvelá bodka na záver

Priznávame. Množstvo pocitov v nás zanechali výtvarné diela a hra „JA NO". Možno aj preto, že samotní aktéri boli výhradne z radov ľudí s mentálnym postihnutím. Netrvalo to však Javisko zobral do svojich rúk pozvaný hosť – Miroslav Kasprzyk z Liptovského Mikuláša. Predstavil sa piatimi etudami, počas ktorých nezostalo v hľadisku jedno oko suché. Samozrejme od smiechu.

Jednoducho „one man show". Internet o ňom píše:

„Patrí medzi popredných slovenských mímov. Vyrastal v Liptovskom Hrádku, študoval na pedagogickej škole v Čechách. Popri rôznych zamestnaniach sa venoval pantomíme a amatérskemu divadlu. Vyniká originálnym pohybovým prejavom a je majstrom improvizácie.

Mnohým fanúšikom je známy najmä ako otec Festivalu pantomímy PAN, ktorý zakladal v roku 2003. Vyučuje na dielňach po Slovensku a má vlastné štúdio pantomímy Kasprzyk."

Čo dodať na koniec. Asi len pripojiť sa k zástupu gratulantov, milý Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya. Všetko najlepšie k Tvojim narodeninám. Ďakujeme za príjemne strávený večer pod Tvojou taktovkou.

Text: E. Forgáč, M. Kralovič
Foto: Ľ. Kuceková, P. Ondrušková

Zelený deň v Betánii (Október 2015)

Jeden pekný deň, **8.10.2015**, sme sa vybrali do Betánie v Senci. Konal sa tam Zelený deň, športovo-zábavné popoludnie zamerané na enviromentalnu výchovu.

Privítal nás riaditeľ Miroslav Krupa a moderátor a pin-pongový rozhodca v jednej osobe, Maťo Žák.

Vysvetlil nám pravidlá programu. Súťažilo sa v priestoroch pláže v dvoch disciplínach - pinpongový turnaj a športovo-zábavná súťaž. Našimi súpermi boli DSS Merema, DSS Integra, DSS Hestia a domáci z Betánie.

Do pin-pongového turnaja sa zapojil Boris Hajdúch a po strastiplnom boji skončil na prekrásnom štvrtom mieste.

Do športovo-vedomostnej súťaže nastúpili - Mojmír Cikrai a Katka Sekáčová. Súťažili na 15 stanovištiach a plnili rôzne úlohy, napríklad spoznávali predmety so zaviazanými očami, určovali stromy podľa listov, zdobili perníky, vyrábali jesenný veniec, triafali na terč a iné. Súťaže pripravili žiaci zo ZŠ Tajovského v Senci. Naša dvojica nakoniec skončila na druhom mieste. Tešíme sa na všetkých o rok, na ďalšom Zelenom dni.

Text a foto: B. Hajdúch, J. Farkašová

Cirkus Pepele (Október 2015)

13.10.2015
sme v našej jedálni privítali divadlo Žihadlo z Malaciek s predstavením Cirkus Pepele, ktoré pre nás zabezpečil Fond Dr. Klaun Trenčianskej nadácie vďaka finančnej podpore Slovenských elektrární a. s.

Klaun Pepele si pre nás pripravil rôzne cirkusové atrakcie, na ktorých sme sa pobavili a ktoré sme vlastnými silami hravo zvládli… a dostali aj sladkú odmenu :o) Ďakujeme.

Text: A. Polohová
Foto: J. Farkašová

Regionálne plavecké preteky 2015 (Október 2015)

V októbrový piatok **23.10.2015** sa konal 7. ročník Regionálnych plaveckých pretekov pre ľudí s mentálnym znevýhodnením. Stretli sme sa opäť **v známom prostredí FTVŠ UK.** Prezentácia sa začala skoro ráno. Športovci, organizátori a dobrovoľníci prišli s úsmevom a športovým duchom. Už tradične nechýbali ani **dobrovoľníci z radov vojakov z útvaru Čestnej stráže prezidenta Slovenskej republiky, študenti a učitelia FTVŠ UK** z Katedry športov v prírode a plávania pod vedením prof. PaedDr. Yvetty Macejkovej, PhD.

Na úvod pretekov nám študenti fakulty pod vedením PaedDr. Jany Labudovej, PhD. a doktorandky Mgr. Evy Rýzkovej predviedli ukážky aquaerobiku.

Regionálnych plaveckých pretekov sa zúčastnilo 16 organizácií v počte 64 plavcov. Súťažilo sa v disciplínach prsia a voľný spôsob na 25, 50 a 100 m. Pre niektorých športovcov boli pripravené aj prispôsobené disciplíny: preplávanie s pomôckou a bez pomôcky 16 m.

Naši plavci boli úspešní v disciplínach jednotlivcov. V **prispôsobených disciplínach** Zuzana Žákovicová získala 2. miesto v disciplíne preplávanie bez pomôcky. Ani muži sa nedali zahanbiť a takto sa umiestnili: **preplávanie s pomôckou** 2. miesto Mário Križan.

V disciplíne - **preplávanie bez pomôcky** 2. miesto získal Boris Pánis, 3. miesto Ján Dírer, 4. miesto Ján Procházka a 5.miesto Marián Nawalany.

Umiestnenie plavcov DSSpKM v hlavných disciplínach boli nasledovné:

25 m prsia muži do 35 rokov - 1. miesto Boris Hajdúch, 3. miesto Mojmír Cikrai,

25 m prsia muži nad 35 rokov - 4. miesto Ivan Čietek, 6. miesto Vladimír Valenta.

25 m voľný spôsob muži do 35 rokov - 2. miesto Mojmír Cikrai.

25 m voľný spôsob muži nad 35 rokov 3. miesto Ivan Čietek, 5. miesto Vladimír Valenta.

V klasickej štafete štartovali štyri družstvá. Na prvom mieste sa umiestnila štafeta z DSS Javorinská, na druhom mieste Dom Svitania Jakubov. Ich družstvo dopĺňal aj plavec zo zariadenia Vstúpte Malacky. Bronzovú medailu získal Lepší svet a ako štvrtí doplávali muži zo zariadenia MEREMA.

Vrcholom pretekov bola integrovaná štafeta, V nej súťažili okrem športovcov s mentálnym znevýhodnením aj dobrovoľníci. V našej integrovanej štafete DSSpKM štartovali Boris Hajdúch, Mojmír Cikrai s našou kolegyňou Silviou

Gulovou a kolegom Matúšom Piroháčom a vyplávali si 1. miesto! Na druhom mieste sa umiestnila kombinovaná štafeta študentov a plavcov FTVŠ UK a DSS ROSA. Bronz si vyplávali plavci z DSS Javorinská, ktorých doplnili dobrovoľníci z radov vojakov Čestnej stráže prezidenta republiky. Štvrtí skončili Vstúpte Malacky v kombinácii s Domom Svitania Jakubov.

Plavci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach dostali kovové medaily a vecné ceny, ostatní zúčastnení keramické medaily. Na akciu finančne prispel **„TU SME", n. f.**, srdečne ďakujeme.

Pretekárov prišli povzbudiť aj klienti a rodičia, ktorí výborné výsledky odmenili štedrým potleskom. Všetkým plavcom úprimne gratulujeme za úspechy a reprezentáciu DSSpKM.

Text: B. Paveleková
Foto: J. Krupová

Vyrezávanie tekvíc (Október 2015)

Prijali sme pozvanie na zaujímavý tvorivý deň v DSS KAMPINO - vyrezávanie tekvíc. Akcia sa konala v piatok 30.10.2015. Ráno pred odchodom sme si pozreli na Yotoube návod, ako sa postupuje pri tejto činnosti a urobili sme niekoľko návrhov na papier.

Do DSS KAMPINO sme prišli včas. Pani riaditeľka všetkých srdečne privítala a popriala veľa tvorivých síl. Janko Procházka vybral tekvicu, ktorá na neho zrejme zažmurkala a posadili sme sa k ostatným kolektívom. Pripravili sme si pracovné náradie: nožíky, lyžice i niekoľko vykrajovačiek. Majo Križan si najprv poobzeral všetkých kamarátov, kamarátky a prisadol si k nám. Našou úlohou bolo vyrezať otvory do tekvice podľa našej fantázie, vyzdobiť ju tak, aby bola čo najkrajšia a „nastajlovať" ju na podložku.

Na poličkách a skrinkách boli vo vázach rôzne listy, konáriky s rôznofarebnými plodmi, v košíku rôzny materiál na zdobenie, napríklad bavlnky, stužky, mašličky… Na požiadanie sme dostali aj špendlíky, špáradlá a ďalšie pomôcky.

Rozhodli sme sa našu tekvičku narezať zo zadnej strany. Majko potom vyškrabával z tekvice na tanier jadierka a dužinu. Striedali sa s Jankom. Majko sa postaral o čistotu na pracovisku a odpad hádzal do pripraveného koša. Spoločnými silami sme tekvicu dočistili. Janko si vybral z našich pripravených návrhov jeden vzor a spoločne sme ho fixkou nakreslili na tekvicu. Ďalším krokom bolo vyrezanie otvorov. Nebolo to jednoduché. Museli sme pracovať tak, aby sa nik neporanil. Pri vyrezávaní sme sa zdržali vééľmi dlho. Ostatné družstvá už svoje tekvičky „čačkali" a ozdobovali - moderne a jedným slovom „stajlovali" - a my sme ešte vyrezávali. No sme hrdí na svoju prácu, pretože som chlapcom pomáhala čo najmenej.

Keďže sa naša tekvicová hlava podobala na muža, dostala len jednoduchú baretku. Ďalším bodom programu bolo pohostenie šiškami, minerálkou a slaným pečivom. Počas pohostenia nasledovalo aj hodnotenie. Každé družstvo mohlo ohodnotiť všetky výrobky od jedného do troch bodov. Tri body mal dostať výrobok, ktorý sa nám najviac páčil. Plným počtom bodov sme mohli ohodnotiť aj viac družstiev.

Na treťom mieste sa umiestnili dve družstvá. Absolútnym víťazom sa stalo družstvo z DSS Javorinská. Zúčastnili sa aj predchádzajúcich ročníkov a tak prišli na súťaž vybavení premyslenými dekoráciami. (napr. malými tekvičkami, vrecovinou, machom, gaštanmi…).

Naše družstvo dostalo diplom za účasť. Chlapci odchádzali s dobrým pocitom, že pracovali na výrobku čo najviac samostatne.

Akcie sa zúčastnili DSS: JAVORINSKÁ, ROZSUTEC, INTEGRA, RAČA, HESTIA, ROSA, KAMPINO, DSSpKM a Javorinská,

Text a foto: B. Paveleková

Matulay má TALENT! (November 2015)

Po minuloročnom úspešnom nultom ročníku súťažno-zábavnej akcie s rovnomenným názvom sme sa odhodlali a 5.11.2015 sme usporiadali jeho prvé pokračovanie… a opäť sa oplatilo.

Tento rok sa celá súťaž niesla v znamení spevu. A aj ja priznávam, že až doteraz som nevedela, aké spevácke talenty v našom zariadení dennodenne stretávam. Prihlásilo sa nám desať súťažiacich, z toho tri skupiny a sedem jednotlivcov:

Skupina Á-Bé – Andy Vajda, Pali Bednárik, Roman Burianek, Robo Dračka, Brian Kotlík, Betka Tulisová, Beatka Paveleková a Szilvia Sűtó – nám zahrala a zaspievala vlastnú pesničku pod názvom „Prší...".

Skupina ESTELKA MJUZIK – Evka Lachová, Lucia Kovárová, Janka Valentová, Biba Tittoňová, Michal Hvozda, Adrián Slezák, Michal Fuchs, Lenka Andová, Inka Gašparovách a Janka Orosziová – sa nám predstavila s piesňou Petra Nagya „Láska je tu s nami" taktiež s vlastným hudobným doprovodom.

Do pesničky od Adama Ďuricu „Mandolina" sme sa mohli započúvať v podaní **skupiny KAMARÁTI** – Linda Bošelová, Mojmír Cikrai, Janko Procházka, Ľubka Beliančinová, Majka Benková a Miška Gajdárová.

„Čo to tam šuchoce v javorine" sme sa dozvedeli od **Soni Šoralovej**.

Ľubor Pokorný si vybral pieseň s názvom „Ryby" za hudobného doprovodu Michala Kraloviča.

Erika Valašeková nás zaspievaním „Z Východnej dievčatá" a svojím mini tancom, veru, tiež rozospievala a poniektorých i roztancovala.

„Láska" od Marcela Palondera v pozadí naplnila celú jedáleň, keď z hrdla vydal prvé tóny náš nám už dobre známy **Lacko Lučenič**.

Svoje kreatívne vystúpenie a spev na pieseň „Muzikantské byty" od Vaša Patejdla a Beaty Dubasovej nám predviedol **Boris Hajdúch.**

Stazka Raceková si chvíľami nielen pospievala, ale i poskákala na svoju obľúbenú pieseň od EGA „Žijeme len raz".

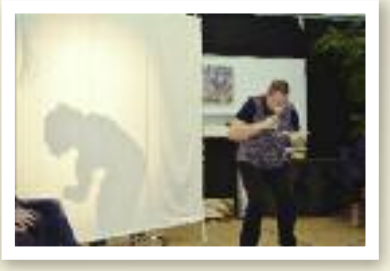

A pri poslednom **Jurajovi Heribanovi** a jeho „Holkách z naší školky" sme si my, skôr narodení, zaspomínali na naše niekdajšie časy :o)

Nuž veru, naša porota to tentokrát vôbec nemala ľahké. Vybrať z toľkých účastníkov tých najlepších...nebolo jej čo závidieť. V podaní **Júlie Krupovej**(koordinátorky nášho zariadenia podporovaného bývania), **Ľudky Trenklerovej** (profesionálnej herečky a speváčky) a **p. Matulayovej** (dcéry p. Matulaya) nakoniec rozhodla a v súťaži **Matulay má TALENT 2015 víťazstvo prisúdila skupine ESTELKA MJUZIK** v kategórii skupina a **Borisovi Hajdúchovi** v kategórii jednotlivec. **Srdečne gratulujeme!!!**

Ako poďakovanie a zároveň pripomenutie si nezabudnuteľných chvíľ si každý súťažiaci odniesol krásny hrnček s logom súťaže a pochutnal si na výbornej torte víťazov.

Za vytvorenie príjemnej atmosféry ďakujeme nielen všetkým súťažiacim a porote, ale aj moderátorovi Erikovi, DJ MonBar a všetkým povzbudzujúcim a zabávajúcim sa divákom...boli ste skvelí!!!

Za prijatie pozvania a za prítomnosť na súťaži ďakujeme aj p. Gečovej (druhej dcére p. Matulaya). Ľudke Trenklerovej ďakujeme aj za jej profesionálny vklad do súťaže – v jej podaní sme počuli krásne zaspievanú pieseň od Kari Jobe „You are for me". (foto 10.)

Moje osobné a veľké poďakovanie patrí aj všetkým kolegom a kolegyniam, ktorí sa s nadšením zapojili nielen do prípravy súťažiacich (nácvik, stylling,...), ale aj do prípravy celej akcie :o)

Text: A. Polohová
Foto: S. Kupková

GERULATA CUP 2015 (November 2015)

Mesiac november je pre športovcov znamením, že sa bude konať súťaž v stolnom tenise. Ani tento rok nebol výnimkou. Kresťanská liga pre pomoc mentálne postihnutým na Slovensku pripravila už 16. ročník integrovaných športových hier v stolnom tenise „GERULATA CUP 2015". Konali sa 12.-13. novembra 2015 v telocvični ZŠ v Rusovciach.

Turnaj má za cieľ presadzovať predovšetkým myšlienku integrácie zdravotne postihnutých detí a mládeže so zdravou populáciou, preto sa ho zúčastnili klienti domovov sociálnych služieb a špeciálnych základných škôl z Bratislavy spolu s rovesníkmi zo ZŠ v Rusovciach av Jarovciach. Dobrým zvykom bola aj účasť žiakov zo ZŠ Rajky v Maďarsku, no tento rok sa akcie nemohli zúčastniť. Z DSS a n.o. sa turnaja zúčastnilo 5 družstiev - DSS Javorinská, Kampino, Kresťranská liga, DSSpKM a n.o. Lepší svet.

Všetkých prítomných privítal pán PhDr. Ján Škott a starosta Rusoviec pán Dušan Antoš.

Za jedno družstvo sme mohli prihlásiť dve ženy a dvoch mužov. Keďže naše ženy sú skôr šikovné výtvarníčky a pletú tiež pekné koše, prenechali reprezentáciu mužom. Za DSSpKM reprezentovali tento rok Boris Hajdúch a Mojmír Cikrai.

Muži hrali v dvoch skupinách po päť hráčov systémom každý s každým a potom hrali o umiestnenie - 1. a 2. miesto - prví dvaja. Tí hráči, ktorí skončili na druhom mieste hrali o tretie a štvrté miesto.

Mojmír sa snažil ako vedel, ale všetci súperi v jeho skupine boli silnejší. Boris vo svojej skupine skončil na druhom mieste a vo finále zápas vyhral tesne 2:1, čím si vybojoval krásne 3. miesto. Vyhral krásnu medailu a stolnotenisovú raketu.

Každá zúčastnená skupina dostala plaketu. Najlepšie družstvo dostalo pohár. Aj tento rok to bolo družstvo zo zariadenia Lepší svet.

Text a foto: B. Paveleková

Ľudia dobrej vôle alebo NAŠI DOBROVOĽNÍCI...

Sme veľmi radi, že sa naše dobrovoľnícke rady opäť rozrástli. Máme ďalších členov nášho tímu dobrovoľníkov, šikovných, pracovitých a spoľahlivých kamarátov. „Vítame Vás medzi nami!!!"

Radko Lazar
Od roku 2015
záhradnícke práce.

Peter Gazdík
Od roku 2015 výpomoc
pri spoločných akciách.

Janko Živica
Od roku 2015
záhradnícke práce.

Projekt „Naše mesto"

V rámci projektu Naše mesto 2015 sme sa rozhodli prostredníctvom dobrovoľníkov zrenovovať detské ihrisko, ktoré sa nachádza v areáli DSSpKM na Ľ. Zúbka.

V piatok, 12. júna 2015, nám prišlo na pomoc 12 dobrovoľníkov z firmy **PROVIDENT**. K nim sa s ochotou a radosťou pridali aj naši dobrovoľníci Matej Kurčík, Radko Lazar a tiež naši klienti Vladko Valenta a Ferko Blecha. Úvodný príhovor mala p. Iva Kralová z Nadácie Pontis. Za naše zariadenie dobrovoľníkov srdečne privítala koordinátorka dobrovoľníckej činnosti Linda Kurinová. Nakoniec sa slova ujal aj p. Milan Svitok, ktorý dobrovoľníkov rozdelil na potrebnú prácu.

Krátko po deviatej hodine sa všetci dobrovoľníci s chuťou a elánom pustili do práce. Pripravili sme pre nich niekoľko aktivít, s ktorými sme potrebovali pomôcť. Čakalo na nich čistenie strechy od lístia a konárov, šmirgľovanie a náter záhradnej besiedky, náter ihriska a domčeka na hranie a tiež príprava pôdy na výsev trávnika okolo nového chodníka v našom areáli.

Napriek horúcemu slnečnému počasiu dobrovoľníci pracovali neúnavne, poctivo a veľmi precízne. Neodišli skôr, kým všetku zadelenú prácu nedokončili. A my si to veľmi vážime. Veľké poďakovanie patrí všetkým zúčastneným dobrovoľníkom za ich čas, ochotu a chuť nám pomôcť.

Text: V. Furčáková
Foto: L. Kurinová

Bratislavský týždeň dobrovoľníctva 2015 - „NADOBRO"

Bratislavský týždeň dobrovoľníctva (BTD) organizovalo Bratislavské dobrovoľnícke centrum a prebiehalo v dňoch **28.9.–3.10.2015**. Myšlienku dobrovoľníctva sa rozhodlo podporiť aj naše zariadenie.

Pre dobrovoľníkov sme zorganizovali aktivitu „indi" miestnosť, do ktorej sa zapojilo celkom 8 dobrovoľníkov. Pracovali na zrode miestnosti určenej na individuálnu prácu s našimi prijímateľmi sociálnej služby. Dobrovoľníci v rôznej miere a rôznymi činnosťami, ako napr. maľovanie stien, šmirgľovanie a lakovanie nábytku, fotografovanie a pod., napĺňali naše očakávania. Po drobných „doladeniach" sa naši prijímatelia i zamestnanci môžu tešiť z novej miestnosti určenej pre zmysluplnú individuálnu prácu.

Týždeň dobrovoľníctva sme zakončili prezentáciou zariadenia a rôznych výrobkov z produkcie našich prijímateľov na Trhu dobrovoľníctva, ktorý sa konal v sobotu, 3. októbra 2015 v Starej tržnici v Bratislave. V rámci trhu dobrovoľníctva prebiehali dve zaujímavé diskusie: „Dobrovoľníci verzus/a samospráva", ktorej hosťami boli Dušan Pekár (starosta mestskej časti Ružinov), Matúš Čupka (Zelená Hliadka) a Jakub Kmeť (Inštitút SGI, odkazprestarostu.sk), a tiež diskusia „Dobrovoľníci v ľudsky náročných situáciách - prečo to niekde ide a inde nie?" s hosťami Vlasta Ležovičová (Petržalský domov seniorov), Lucia Svobodová (Hestia, n.o.) a Alžbeta Frimmerová (DS Vŕba/ BDC).

Týmto ďakujeme Bratislavskému dobrovoľníckemu centru za zorganizovanie BTD, prijímateľom a zamestnancom nášho zariadenia za aktívnu podporu počas BTD, všetkým podporovateľom a priateľom „Matulayovcov" a v neposlednom rade všetkým dobrovoľníkom, ktorí darovali to najvzácnejšie – seba a svoj čas.

Text a foto: P. Ondrušková

„Naše ĎAKUJEME!!!"

„Zamestnancom firmy **ISS Facility Services, s. r. o.**, ktorí nám koncom minulého roka 2014 dobrovoľne podali pomocnú ruku a zapojili sa do predvianočného upratovania. Pod vedením HR koordinátorky Martiny Šiškovej 13 dobrovoľníkov vykonalo prácu, na ktorú môžu byť hrdí. A po dobre vykonanej fyzickej práci sme im ponúkli možnosť zapojiť sa do kreatívnej

a harmonizujúcej činnosti, nášho „spoločného diela" – maľovanie na textil. I keď sa najskôr trochu zdráhali, nakoniec sa nad dielom príjemne porozprávali a pobavili. Ešte raz ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu."

„Zamestnancom **firmy Dell**, ktorí nám počas celého roka svojou dobrovoľnou prácou skrášľovali prostredie. Vďaka ich úsiliu bola naša záhrada pekne vyčistená a steny pri vchode a oknách žiaria farbou slnka. Taktiež naše poďakovanie patrí za maľovanie stien a nábytku, umývanie dverí a okien."

„Zamestnancom **DM drogérie**, ktorí nám svojou dobrovoľnou prácou skrášlili náš areál na Ľ. Zúbka."

„Naša GRATULÁCIA!!!"

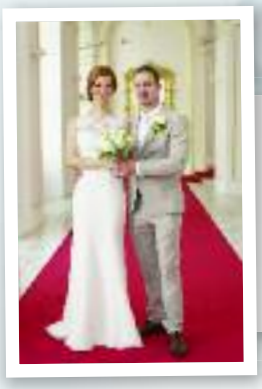
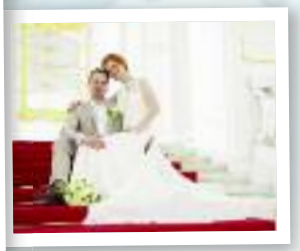

„Srdečne gratulujeme našim milým a šikovným dobrovoľníkom, **Majke Synákovej a Erikovi Strížovi** k svadobnému dňu 8.8.2015 a zároveň im prajeme všetko najlepšie do ich spoločného života."

Foto: archív Strížovcov

Malá/veľká bodka na záver od našej Sisky Kupkovej :o)

„V roku 2011 som v DSSpKM praxovala v skupine A. Po týždňovej praxi som zistila, že toto je práca, ktorú chcem v budúcnosti robiť. Informovala som sa o dobrovoľníckej činnosti a o od roku 2012 som ako dobrovoľníčka začala vykonávať osobnú asistenciu a výpomoc pri spoločných akciách. Chodila som tancovať s Matejom, vypomáhala na plavárni s Renátkou a Zuzkou, zúčastňovala som sa spoločných akcií ako napr. športové hry, loptičkový deň, Matulay má talent, tvorivé dielne, záhradná slávnosť,... Tri roky som so skupinou E mala možnosť prežívať úžasné zážitky v Žiline na Jašidielni.
A nakoniec som robila nočné smeny v ZPB na Hontianskej.

V júni tohto roku som ukončila štúdium v odbore špeciálna pedagogika na PF UK. Počas školy som mala možnosť praxovať aj v špeciálnych školách pre mentálne postihnutých, ale viac ma oslovila práca s dospelými ľuďmi. Prečo? Pretože v škole sa musím držať učebných osnov a v DSSpKM mám viac možností a voľnosti na využívanie tvorivosti. Ešte aj diplomovú prácu som realizovala v tomto zariadení.

Preto ma veľmi potešila správa o voľnom pracovnom mieste. Od septembra 2015 som tak v DSSpKM zmenila svoju pozíciu – z dobrovoľníčky na sociálneho terapeuta.

V minulom čísle časopisu Fantázia som sa vyjadrila: „S klientmi sa stretávam pri rôznych aktivitách, kde ich môžem bližšie spoznať a zažívať krásne zážitky. Veľa sa nasmejeme. Práca s klientmi ma napĺňa a ukáže mi iný pohľad na svet. Po škole chcem robiť určite takúto prácu."

Ako dobrovoľníčka som bola s klientmi iba raz za čas na spoločných aktivitách, ale naplno som si to užívala. Teraz, ako sociálny terapeut mám už väčšiu zodpovednosť. Trávim v skupine osem hodín denne, tak mám možnosť nahliadnuť do myslenia, prežívania, návykov klientov a vidím, ako trávia deň.

Prvý týždeň som pozorovaním v skupine zhromažďovala informácie o priebehu týždňa. Teraz som tu druhý týždeň a som veľmi spokojná so skupinou, ktorú som dostala. Budem sa usilovať o to, aby som čo najlepšie nahradila svoju predchodkyňu a dávala skupine takú silu a aktivitu, akú im dávala ona. Mám výborné kolegyne. A to je hlavné pre fungovanie spolupráce a vzájomného dopĺňania sa. Som veľmi rada, že môžem robiť u Vás, v DSSpKM, a realizovať prácu, ktorá ma baví a napĺňa."

Text: S. Kupková
Foto: archív DSSpKM

Ak ťa oslovili tieto riadky venované dobrovoľníkom,
ak máš chuť pomáhať či nájsť priestor, kde budeš potrebný, prijatý a využitý,
ak potrebuješ nájsť hodnotu seba samého alebo si len tak vyplniť svoj voľný čas,
príď medzi nás a rozšír naše rady ako dobrovoľník.
Bližšie informácie Ti radi poskytneme na: dsspkm@dsspkm.sk

Text: L. Kurinová, P. Ondrušková, A. Polohová
Foto: archív DSSpKM

Snívajte s nami ...

Výlet v Terchovej

„Long time hore lanovkou. Bibka tam bola, Lucia, Fuchs a niekto iný. Bola chata a sme spali s Inkou (Gašparových). Raňajky sme mali jednu hodinu. Bol kostol, taký inakší. Balón (lampión šťastia) sme poslali do estelky (textilky). Boli sme na skale a bol tam zbojník Ruraj Janko (Juraj Jánošík). To je ťažké meno pre mňa. Jedli sme syry, jednu hodináč a nemohla som sa pohnúť. Išli sme autobusom na sta-ni-cu a potom sme išli domov a nevedeli sme sa sústrediť. Aj nabudúce pošleme niekoho iného. Páčilo sa to, v Žiline sme mali pizzu tam hore. Janka (Orosziová), ty musíš vedeť, kde sme boli."

Eva

„Výlet v Terchovej. Pekné to tam bolo. Boli sme na večeri, bryndzové halušky. Páčilo sa mi všetko."

Biba

„Lanovka, Jánošík, kúpanie. Páčilo sa mi."

Janka

„Koníka sme tam videli, srnku. Hore na tom kopci išli sme peši, popozerať všelikde, aj v Žiline. Na izbe sme jedli."

Adrián

„Celá naša textilka bola na výlete v Terchovej. Z Bratislavy sme cestovali vlakom. Keď sme prišli do Terchovej, ubytovali sme sa v chatke, ktorá sa volala Evka. Ujo sa volal Mirko a teta Evka. Majú dve dcéry. Aj psíka Lili. Na izbičke som bola ja, Janka, Bibka a mali sme aj televízor. Chodili sme na výlety. Boli sme na lanovke, plavárni aj na farme. Videli sme zajačiky, ovečky, kozičky, koníka a somárika. Toto sme videli na farme a boli tam hojdačky. V Terchovej sme videli sochu Jánošíka, kostolík. Na výlete som si kúpila červenú peňaženku, ružovú rozkladaciu tašku, takú si kúpila aj Sandra. Ešte som si kúpila magnetku na chladničku. Výlet sa mi veľmi páčil. Ďakujem Deniske, Inke a anke a Renátke za pekný výlet."

Lucia

Náš príbeh začína v Malej Fatre, v krásnej obci Terchová, rodisku zbojníckeho kapitána Juraja Jánošíka. Júnové počasie bolo ideálne slnečné, len občas voľajaké mráčiky vykukli, a príjemných 27 stupňov. Boli sme ubytovaní v chalupe Evka. Teta Evička a ujo Mirko spolu so psíkom Lilinkou nás privítali a pripravili nám chutné tvarohové koláče.

Na druhý deň sme sa vybrali na turistiku. Museli sme sa vyviesť kabínkovou lanovkou vo Vrátnej. Cesta hore lanovkou bola zaujímavá od nastupovania až po samotný výstup ...pre niektorých náročná, slzy, plač, ale aj smiech. Ale zvládli to všetci na jednotku. Potom sme prechádzali krásnym chodníkom a občas náročnejším úsekom na Chatu pod Chlebom. Zatmelo sa, zahrmelo, no obišlo nás to a zišli sme rovnakou cestou dole. A opäť lanovka. To už sa ale všetci tešili a užili si výhľad na nádherné hory, doliny a zákutia.

Tretí deň sme sa rozhodli pozrieť si obec Terchovú z turistického vláčika. Okružná jazda – Terchová, Štefanová, Vrátna dolina ...no krása! Poobede nás čakal wellness v relax centre Terchovec. Bazén, vírivka, masážne vane – dve plné hodiny pohody. V tento deň niektorí odvážlivci vyšli na velikánsky kopec k soche Juraja Jánošíka. Večer opekačka ...mňam.

Štvrtý deň sme sa presunuli autobusom do Žiliny na nákupy a prechádzku mestom. Večer sa konala oslava „Božieho tela". Zúčastnili sme sa sprievodu a pomaly sa presunuli na chatu, kde sme po večeri púšťali lampióny šťastia. To bola veľká zábava, kým sme prišli na to, ako sa to púšťa ...ale podarilo sa a všetci sme mávali a mávali.

Piaty deň ...odchod ...príchod s malým meškaním, ale všetci plní zážitkov sme sa odobrali do svojich domovov. Výlet stál za to. Určite sa sem vrátime a odporúčame všetkým.

Ďakujem celej výprave: Janke Valentovej, Sandre Ebringerovej, Bibiáne Tittoňovej, Eve Lachovej, Lucii Kovárovej, Adriánovi Slezákovi, Michalovi Fuchsovi a kolegyniam, bez ktorých by to nešlo Inke Gašparových, Deniske Kočiščákovej a Renátke Frešovej za krásne dni, ktoré sme si určite užili.

Text a foto: J. Orosziová

Leto splnených prianí

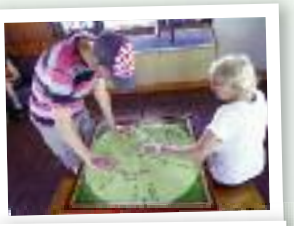

V minuloročnom čísle časopisu Fantázia ste mali možnosť spoznať našich „ročákov a týždeňákov" bývajúcich v budove na Ľ. Zúbka. V tomto čísle sa s Vami radi podelíme o krásny, niekoľkodenný letný zážitok, ktorý sa nám podarilo prežiť s niektorými našimi „stálicami z ročáku" :o)

Evka Kohoutová, Mirka Labudová, Paľo Bednárik alias Béďo, Ľubor Pokorný, Oliver Beutlschmidt a bratia Peťko a Paľko Liškovci sa päť slnečných júlových dní, 22.-26.7.2015, rozhodli robiť spoločnosť a dozor nezbednej bande zamestnancov pri Bansko-Štiavnickom Počúvadle. Juuj, aby sme nezabudli na dobrovoľníka Ondríka!

Prijímatelia zvládli cestu autobusom na jednotku a odmenou im bolo nádherné miesto uprostred prírody s bohatými možnosťami vyžitia sa. Chata s kuchárom patrila celá nám! Zelená záhrada s pľacom na opekanie bola hneď poruke (špekačky chutili). Ale keďže máme radi dobrodružstvo, tak sme sa takmer celé dni túlali po okolí. Každý deň sme si užili vodu v jazere a miestnu „pláž". Navštívili sme blízku ZOO s mangalicami, poníkmi, kozami a rôznym vtáctvom. Tí najodvážnejší prijímatelia zdolali vrch Sitno (1009 m. n. m.). Užili sme si spoločnú návštevu historického centra Banskej Štiavnice, ochutnali miestne dobroty a spoznali niekoľko veľmi milých ľudí.

Sme presvedčení, že nebudeme zavádzať, ak povieme, že výlet sa každému páčil. Ročáci boli spokojní a vysmiati, a to bolo naším cieľom!

ĎAKUJEME za Vašu finančnú podporu v podobe 2%, ktoré ste venovali nášmu zariadeniu DSSpKM, Neinvestičnému fondu „Tu sme". Aj vďaka tomu strávili naši prijímatelia sociálnej služby na celoročnom pobyte nezabudnuteľný týždeň na Počúvadle.

A už teraz sa tešíme na Leto na Počúvadle 2016! Držte nám palce, aby sa nám podarilo nazbierať dostatok peniažkov. Ak by ste nás chceli podporiť, príp. nám pomôcť, budeme viac ako radi :o)

Text: N. Polakovičová, Z Knézelová
Foto: archív ročákov

Na známosť sa všetkým dáva...

Niečo na pozeranie...

Tak ďaleko, tak blízko

„Film je nahliadnutím do života ľudí postihnutých autizmom, pričom búra všeobecne zaužívané názory spoločnosti na túto vývinovú poruchu."

Nevšedný film z prostredia rodín s autistickými deťmi, ktorý odhaľuje každodennú náročnosť života s nimi. Nie je však postavený na výpovediach a dialógoch, ale na konkrétnych bezprostredných situáciách, v ktorých sa zamýšľa nad otázkami rodičovskej a partnerskej lásky ľudí s autizmom. Dokument vznikal sedem rokov v spolupráci s neziskovou organizáciou Autistické centrum Andreas, ktorá sa venuje odbornej a komplexnej pomoci ľuďom s autizmom, ako aj podpore ich rodín.

Dokumentárny film, Slovensko, 2015, 80 min., Réžia: Jaro Vojtek

Divadlo Dúhadlo

Detský divadelný súbor Divadlo Dúhadlo oslávi v roku 2016 10. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti pilne pripravuje svoje nové predstavenie, ktorého premiéra je naplánovaná na jún 2016. Všetci ste srdečne vítaní.

Viac informácií o divadle: www.up-down.sk/co-robime/duhadlo

Benefičný koncert Osmidiv

Občianske združenie Milan Štefánik vždy v auguste organizuje benefičný koncert pre osoby s mentálnym postihnutím pod názvom „Osmidiv", na ktorom vystupujú rôzni umelci podporujúci túto myšlienku.

Čas a miesto konania: august, amfiteáter Banská Štiavnica.

Niečo na čítanie...

Prečo skáčem Naoki Higašida

Mimoriadne užitočná príručka o svete autistov!

Aký je život s autizmom? Vieme vycítiť, čo si autista myslí, čo cíti, aby sme mu dokázali pomôcť? Na tieto otázky odpovedá pozoruhodná knižka, ktorú napísal Naoki Higašida, keď mal iba trinásť rokov. Naoki má vážnu formu autizmu, no napriek tomu sa naučil komunikovať s okolitým svetom. Vo svojej knižke Prečo skáčem nám dáva nahliadnuť do ťažko pochopiteľnej mysle, ktorú naprogramoval autizmus. Vysvetľuje záhadné správanie autistov, prezrádza, ako vnímajú čas, život, krásu a prírodu. Svoje rozprávanie končí prekrásnou poviedkou Som stále tu, ktorá dokazuje, že autistom nechýba humor, fantázia ani empatia. Mnoho rodičov autistických detí po prečítaní knižky zažije rovnaký pocit ako prekladateľ tejto knihy David Mitchell. Cez myseľ Naokiho Higašidu spoznal myseľ vlastného autistického syna a pochopil, že život s normálnymi ľuďmi je pre autistu nekonečne namáhavý. Naokiho snaha vysvetliť iné, svojské správanie je dojímavá a odzbrojujúca, ponúka čitateľom zriedkavú príležitosť pozrieť sa na svet z celkom inej perspektívy.

Naoki Higashida vo svojej prvotine objasňuje pre mnohých nepochopiteľné svojráznosti správania ľudí s autizmom. **Svojím rozprávaním vytvoril nielen cennú príručku pre rodinných príslušníkov, učiteľov a opatrovateľov, ale prispel k búraniu barikád medzi zdanlivo antagonistickými svetmi – svetom „normálnosti" a svetom „inakosti". Oba však majú rovnaké právo na existenciu.**

Počet strán 168, jazyk slovenský, rok vydania 2015.

„Hvozdoviny...“

Milí čitatelia.
Ako čerešničku na torte Vám na záver ponúkame niekoľko vtipov z pera nášho Michala Hvozdu, ktoré napísal len pre Vás.
Pochutnajte si :o)))

Dáma pribehne neskoro do divadla a pýta sa suseda:
Veľa som toho zmeškala? Jedno dejstco. Áno? A ktoré?

Pán sused, nechceli by ste ísť na Labutie jazero?
No, aby som bol úprimný Štrbské Pleso považujem za zaujímavejšie.

10. 12. 2015 od 10.00 hod
pozývame všetkých na Vianočné trhy na Lipského 13.

Všetkým želáme veľa zdravia, pohody
a príjemné prežitie vianočných sviatkov.

Redakčná rada: I. Bezáková, A. Polohová, M. Hvozda

Naše kontakty
Tel: 02/ 6436 2508, 02/ 6436 4262
Fax: 02/ 6436 4262, 02/ 6446 2052
E-mail: dsspkm@dsspkm.sk
autisti@dsspkm.sk
www.dsspkm.sk

Číslo nášho darovacieho účtu: 7000472261/8180,
IBAN: SK20 8180 0000 0070 0047 2261
Náš Neinvestičný fond TU SME – číslo účtu: 170121737/0900,
IBAN: SK63 0900 0000 0001 7012 1737

Kníhtlač Gerthofer
grafická úprava a tlač: Kníhtlač Gerthofer, Struhárová 2, Zohor
e-mail: knihtlac@gerthofer.sk, tel.: 02 - 659 61 530, fax: 02 - 659 61 525